

Motion till riksdagen 2009/10:Sf397

av **Ulrika Carlsson i Skövde m.fl. (c, m, fp, kd, v, mp)**

Barnspecifika asylskäl

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att utlänningslagen bör förtydligas vad gäller barnspecifika skäl för olika former av förföljelse.

Motivering

I rapporten *Nytt system gamla brister? Barns egna asylskäl efter ett år med den nya instans- och processordningen (2007–2008)* redovisar Rädda Barnen för en kartläggning beträffande handläggningen av asylärenden hos Migrationsverket och i migrationsdomstolarna. En av kartläggningens huvudsakliga frågeställningar rörde hur, och i vilken omfattning, barns egna skäl togs hänsyn till. Framställningen visade att i mindre än hälften av alla ärenden gjorde Migrationsverket en utförlig bedömning av de flyktingskäl och skyddsbehov som kommit fram i ärendet. För bedömningarna av synnerligen ömmande omständigheter (tidigare humanitära skäl) var däremot annorlunda: här fick en klar majoritet av barnen utförliga bedömningar.

Kartläggningen visade också på att förekomsten av så kallade barnspecifika skäl för förföljelse inte är något undantag utan vanligt förekommande i asylärenden som rör barn i familj. Barn kan förföljas av samma skäl som vuxna, t.ex. grundat på politisk aktivitet eller tillhörighet till viss religion. Men barn kan också förföljas just på grund av att de är barn och på ett sätt som bara drabbar barn, såsom risker för kränkningar av rätten till utbildning, risk för kidnappning, risk för att utsättas för våld i hemmet, risk för tvångsarbete med mera. I drygt hälften av alla beslut och domar i kartläggningen, 30 av 58, kom det upp omständigheter som kan hänföras till gruppen barnspecifika skäl för eller former av förföljelse. Men inte i ett enda ärende för barn låg dessa omständigheter till grund för uppehållstillstånd som flykting.

Fel! Okänt namn på

Vår uppfattning är därför att regeringen bör utveckla ett regelverk, liknande det som utvecklades för förföljelse på grund av kön och sexuell läggning (SOU 2004:31) för att ge myndigheter och domstolar vägledning på området.

Regeringen bör även titta närmare på relevanta EG-rättsliga regler som för närvarande är mer utvecklade på området. I det så kallade skyddsgrundsdirektivet (2004/83/EG) fastställs miniminormer för när flyktingskäl och skyddsbehov ska anses föreligga. I direktivets ingress anges i punkten 20 att "när underåriga ansöker om internationellt skydd är det nödvändigt att medlemsstaterna vid sin prövning beaktar typer av förföljelse som är specifika för barn". I direktivets artikel 9 definieras vilka handlingar som utgör förföljelse, och i artikelns punkt 2 f anges att förföljelse bland annat kan ta sig uttryck i köns- eller barnspecifika handlingar.

Ett ytterligare skäl för att genom förarbeten ge vägledning beträffande barnspecifika skäl för förföljelse är att bedömningar av barns skäl ofta kan vara särskilt komplicerade. Det krävs att man tar hänsyn till faktorer som att barns tidsuppfattning kan skilja sig från vuxnas, att deras subjektiva rädsla inte alltid kan bedömas på samma sätt som vuxnas och att vissa former av förföljelse måste anses allvarigare när det är ett barn som utsätts.

Vi anser även att det behöver analyseras huruvida det finns ett eventuellt behov av kompletterande lagstiftning för att säkerställa att barns specifika skäl för förföljelse beaktas i asylprocessen. Regeringen bör därför undersöka huruvida lagen behöver kompletteras för att säkerställa att kraven i skyddsgrundsdirektivet uppfylls och att barn får det skydd de kan vara i behov av. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 2 oktober 2009

Ulrika Carlsson i Skövde (c)

Krister Hammarbergh (m)

Rosita Runegrund (kd)

Jan Lindholm (mp)

Maria Lundqvist-Brömster (fp)

Eva Olofsson (v)